

OBRAZLOŽENJE

PROGRAMA PRAĆENJA KVALITETE TEKUĆIH NAFTNIH GORIVA ZA 2014. GODINU

Pravna osnova za donošenje Programa praćenja kvalitete tekućih naftnih goriva za 2014. godinu je članak 25. stavak 3. Uredbe o kvaliteti tekućih naftnih goriva (Narodne novine, broj 113/2013) kojim je dana ovlast ministru zaštite okoliša i prirode za donošenjem Programa kojim se obuhvaćaju distributeri koji tekuća naftna goriva stavljaju na tržište ili uvoze za vlastite potrebe.

Svrha donošenja Programa praćenja kvalitete tekućih naftnih goriva je praćenje i provjera kvalitete goriva koja se stavljaju na tržište i koriste u prijevoznim sredstvima i energetskim objektima te njihovom udovoljavanju propisanim odredbama kvalitete iz Uredbe o kvaliteti tekućih naftnih goriva, a naročito propisanoj količini sumpora u gorivima. Time se smanjuje štetno djelovanje onečišćujućih tvari koje nastaju izgaranjem naftnih goriva na okoliš i zdravlje ljudi.

Donošenjem predmetnog Programa provode se odredbe iz Uredbe o kvaliteti tekućih naftnih goriva kojom je usklađeno hrvatsko zakonodavstvo iz područja zaštite okoliša sa pravnom stečevinom Europske unije i odredbama Direktive 2003/17/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 03. ožujka 2003. godine kojom se izmjenjuje i dopunjuje Direktiva 98/70/EZ i Direktive 2009/30/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2009. o izmjenama i dopunama Direktive 98/70/EZ u pogledu specifikacija benzina, dizelskog goriva i plinskog ulja i uvođenjem mehanizama praćenja i smanjivanja emisija stakleničkih plinova, o izmjenama i dopunama Direktive Vijeća 1999/32/EZ u pogledu specifikacija za goriva koja se koriste na plovilima na unutarnjim plovnim putovima te ukidanju Direktive 93/12/EEZ.

Obveza praćenja kvalitete tekućih naftnih goriva za sve članice Europske unije propisana je Direktivom 98/70/EZ i njenim izmjenama i dopunama kroz Direktive 2003/17/EZ i 2009/30/EZ. Minimalni broj uzoraka kroz godinu i način praćenja tekućih naftnih goriva propisuje se u skladu sa standardima Europske unije odnosno temeljem pravila statističke metode HRN EN 14274.

U Republici Hrvatskoj je uspostavljen sustav praćenja kvalitete tekućih naftnih goriva donošenjem Uredbe o kakvoći tekućih naftnih goriva 2006. godine i donošenjem prvog Programa praćenja kakvoće tekućih naftnih goriva za 2008. godinu. Programom se provodi uzorkovanje goriva i njegova daljnja laboratorijska analiza kao mjera kojom država prati kvalitetu goriva na tržištu, neovisno o inspekcijskom nadzoru kojeg prema svom programu provodi Državni inspektorat.

U skladu s pravnom stečevinom EU, prijedlogom Programa se propisuju:

1. način uzorkovanja tekućih naftnih goriva na benzinskim postajama,
2. broj i učestalost uzimanja uzoraka i lokacije uzorkovanja tekućih naftnih goriva na benzinskim postajama,
3. način uzorkovanja tekućih naftnih goriva na skladištima,
4. broj uzorkovanja tekućih naftnih goriva na skladištima po distributerima,
5. laboratorijska analiza uzoraka tekućih naftnih goriva.

U programu je posebno obrađeno uzorkovanje tekućih naftnih goriva na benzinskim postajama i skladištima, opisan je način kako treba provoditi uzorkovanje, navedene su norme koje određuju oblik posuda za uzorkovanje i norme prema kojima se uzorkovanje provodi. Učestalost uzimanja odnosno godišnji minimalni broj uzoraka goriva na benzinskim postajama u RH te broj uzoraka za pojedinog distributera određuje se prema njegovom udjelu u prodaji pojedinog goriva na tržištu u protekloj godini te broju benzinskih postaja, a prikazani su u tablicama II.2. i II.3. u Programu.

Način, učestalost i broj uzorkovanja na skladištima (terminalima) tekućih naftnih goriva je prikazano na isti način kao za uzorkovanje na benzinskim postajama. Određivanje broja uzorkovanja na skladištima se donekle razlikuje od načina kako se određuje za benzinske postaje. Broj uzorkovanja tekućih naftnih goriva na skladištima se određuje prema prodaji pojedinog goriva sa skladišta, a prema kriterijima iz tablice III.2. iz Programa. Tabela prikaz broja uzorkovanja za pojedinog distributera na lokacijama njihovih skladišta, koji je određen prema kriterijima iz tablice III.2., prikazan je u Tablici III. 3.

U trećem dijelu Programa pod naslovom “Laboratorijska analiza uzoraka tekućih naftnih goriva” opisan je način na koji se uzorci dostavljaju na ispitivanje u laboratorij. Također su navedene norme kojima mora udovoljavati laboratorij koji vrši ispitivanje kvalitete goriva.

Programom je određeno da akreditirana pravna osoba po normi HRN EN 17020 tipa A koja izvodi uzorkovanje na benzinskim postajama i skladištima za pojedinog distributera mora odrediti vrijeme i mjesto gdje će se uzorkovanja provoditi tijekom godine, te o definiranom rasporedu ne obavještava distributera već samo donositelja Programa (Ministarstvo zaštite okoliša i prirode).

Pravna osoba koja izvodi uzorkovanje na benzinskim postajama i skladištima za pojedinog distributera dužna je nakon provedenog uzorkovanja i provedenog laboratorijskog ispitivanja kvalitete tekućih naftnih goriva sukladno Programu, dostaviti distributeru izvješće o provedenom ispitivanju. Sukladno članku 27. Uredbe o kvaliteti tekućih naftnih goriva distributer goriva je do 31. ožujka tekuće godine dužan dostaviti izvješće o svim provedenim ispitivanjima u protekloj godini Agenciji za zaštitu okoliša koristeći formate i protokole (obrasce) koje Agencija objavljuje na svojim internetskim stranicama.

Program stupa na snagu danom donošenja.